

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สรุปผลการประชุมวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สรุปผลการประชุมวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตาราง 1 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

จุดประสงค์	ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์	การแก้ไข
1. ความสามารถในการฟังและเข้าใจสิ่งที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนไม่สามารถจับประเด็นและวิเคราะห์เรื่องที่ฟังได้ดีเท่าที่ควร 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกการฟังโดยจัดรายการเสียงตามสายในโรงเรียน - ให้นักเรียนเข้าฝึกฟังสารในห้องโสตฯ - ให้ติดตามฟังรายการภาษาไทยวันละคำ
2. ความสามารถในการพูดและเข้าใจสิ่งที่พูด	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนพูดไม่ชัด เช่น คำควบกล้ำตัว ร-ล - ปัญหาเกี่ยวกับลีลาการพูด การแบ่งจังหวะวรรคตอน น้ำหนักเสียง และการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของเรื่องที่จะพูด - ปัญหาเกี่ยวกับภาษาถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - สอนหัวข้อการพูดเป็นเรื่องแรก ๆ และฝึกให้พูดบ่อย ๆ - ฝึกให้พูดเป็นกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกพูดทุกคน โดยชี้แนะให้เลือกหัวข้อที่น่าสนใจ - หาดตัวอย่างการพูดที่ดีให้นักเรียนฟัง - ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการพูด
3. ความสามารถในการอ่านและเข้าใจสิ่งที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอ่านไม่ถูกต้องตามอักขรวิธีของภาษาไทย - นักเรียนอ่านทำนองเสนาะไม่ถูกต้องตามลักษณะฉันทลักษณ์ - นักเรียนไม่รักการอ่านหนังสือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกอ่านให้มากขึ้น - จัดกิจกรรมให้รักการอ่าน เช่น จัดมุมหนังสือ จัดให้อ่านข่าวรายวันหน้าชั้นเรียน - ใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เช่น เทปช่วยให้นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะ
4. ความสามารถในการเขียนและเข้าใจสิ่งที่เขียน	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนลายมือไม่ดี เขียนหวัด สะกดผิด เขียนตัวอักษรผิด ลักษณะ การวางรูปสระและวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง - เขียนไม่มีความสำคัญ - หลักสูตรให้ความสำคัญกับการเขียนน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - ประกวดคัดลายมือ - ครูช่วยชี้แนะเป็นรายบุคคล - ส่งเสริมนักเรียนที่เขียนดี ส่งผลงานเข้าประกวดเพื่อเป็นแบบอย่าง - ฝึกให้เขียนบ่อย ๆ

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์	ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับจุดประสงค์	การแก้ไข
5. ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย เช่น ประวัติของภาษาไทย เสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ ความหมาย ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยค่อนข้างอ่อน - นักเรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจภาษาไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมประกวดแข่งขันต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย - ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้ส่งเสริมให้นักเรียนให้สนใจภาษาไทย - ขอความร่วมมือจากอาจารย์วิชาอื่น ๆ ให้ช่วยส่งเสริมและเป็นแบบอย่างการใช้ภาษาที่ถูกต้อง
6. ความสามารถในการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมาจากสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน มีพื้นฐานการฝึกใช้ภาษาแตกต่างกัน ยกที่จะแก้ไข - ภาษาสื่อมวลชนเป็นแบบอย่างไม่ดี - ครูบางคนใช้ภาษาเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูควรให้ตัวอย่างที่ถูกต้องแก่นักเรียน และช่วยแก้ไขให้นักเรียนที่บกพร่องเป็นรายบุคคล - ครูควรชี้แนะนักเรียนเกี่ยวกับการนำภาษาสื่อมวลชนมาใช้
7. ความสามารถในการคิด และวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์ค่อนข้างต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ตัวอย่างแสดงการวิเคราะห์ - ทาสถานการณ์ปัจจุบันให้ฝึกคิดวิเคราะห์
8. ความสามารถในการคิด และมีวิจารณ์อย่างสมเหตุสมผล	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนขาดพื้นฐานในเรื่องวิจารณ์ - การเรียนการสอนไม่เอื้อให้นักเรียนคิด และมีวิจารณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ตัวอย่างและให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนจริง
9. ความสามารถในการจับใจความสำคัญของข้อความที่ฟังและพูด	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนขาดทักษะการฟัง ไม่สามารถสังเกตและจับใจความสำคัญได้ - ปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสาร เช่น การใช้ภาษาถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกให้นักเรียนหัดฟังเรื่องสั้น ๆ ง่าย ๆ ไปสู่เรื่องที่ซับซ้อนมากขึ้น - ฝึกให้สรุปประเด็นสำคัญที่ฟังโดยการให้พูดหรือเขียน
10. ความสามารถในการสรุปประเด็นความสำคัญจากข้อความที่ให้อ่านและเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนส่วนมากอ่อนในเรื่องการทำความเข้าใจประเด็นสำคัญ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกทักษะอ่านและเขียนให้มากขึ้น

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์	ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์	การแก้ไข
11. ความรักและภาคภูมิใจในวิชาภาษาไทย	- นักเรียนไม่สนใจภาษาไทยเท่าที่ควร เพราะค่านิยมของสังคมโดยทั่วไปไม่ยกย่องและส่งเสริมภาษาไทย	- ส่งเสริมและให้ความสำคัญแก่กิจกรรมเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยให้มาก - เน้นให้เห็นว่าภาษาเป็นเครื่องแสดงเอกลักษณ์ของชาติ - ครูต้องรักและภูมิใจในภาษาไทย ทำตัวให้เป็นที่ศรัทธาของนักเรียน
12. ความชอบและเห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย	- นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานและไม่ค่อยสนใจวรรณคดี เห็นว่าเป็นเรื่องเก่าและล้าสมัย - การเรียนการสอนโดยทั่วไป รวมทั้งแบบเรียน ไม่เอื้อให้นักเรียนสนใจ	- ต้องปรับปรุงวิธีสอน แบบเรียน และอุปกรณ์การสอน
13. ความสามารถใช้ภาษาไทยให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาและการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	-	-

ตาราง 2 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยทั่ว ๆ ไป ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประเด็นปัญหา	ลักษณะปัญหา
1. ปัญหาการบริหารวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญของภาษาไทยมากเท่าที่ควร - การจัดบุคลากรเข้าสอนไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตรงกับความถนัด ชั่วโมงสอนมากเกินไป - ครูที่ค่าหนึ่งถึงมาตรฐานออกข้อสอบยาก ทำให้นักเรียนสอบตกมาก ต้องสอบแก้ตัวมาก มักจะถูกเพ่งเล็ง ทำให้เสียขวัญและกำลังใจ - การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนให้ความสำคัญแก่ภาษาไทยน้อยไป - ขาดการติดต่อทำความเข้าใจ และขอความร่วมมือจากครูในหมวดวิชาอื่น ๆ
2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาวิชามาก ไม่สอดคล้องกับเวลาที่กำหนดให้ จำนวนหน่วยการเรียนน้อย นักเรียนไม่เห็นความสำคัญ - ระเบียบการประเมินผลมีส่วนทำให้มาตรฐานวิชาภาษาไทยของนักเรียนต่ำ เพราะครูจำใจต้องให้นักเรียนสอบผ่าน
3. ปัญหาเกี่ยวกับแบบเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - แบบเรียนบางเรื่องเนื้อหาหายไป เช่น หลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง บางเรื่องเนื้อหาหายไป และศัพท์ยากไป เช่น เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย และบางเล่มใช้ภาษาผิด พิมพ์ผิดมาก เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี - หนังสืออ่านนอกเวลาบางเรื่องเก่าล้าสมัยเกินไป ควรจะบรรจุเนื้อหาสมัยใหม่ที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนมากขึ้น
4. ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูสอนภาษาไทยมีจำนวนไม่เพียงพอ - ครูบางคนไม่รักภาษาไทย ไม่ชวนขยายหาความรู้เพิ่มเติม ขาดศิลปะการสอนที่จะเอื้อให้ภาษาไทยสนุกสนานน่าสนใจได้ - ครูหมวดวิชาอื่น ๆ ไม่ให้ความร่วมมือสนับสนุนการใช้ภาษาที่ดีและถูกต้อง
5. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนนักเรียนแต่ละห้องมากเกินไป ครูเอาใจใส่ดูแลไม่ทั่วถึง - พื้นฐานภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างไม่ดี - นักเรียนสนใจและให้ความสำคัญแก่วิชาภาษาไทยน้อย - ความเคยชินกับภาษาถิ่นของนักเรียนเป็นอุปสรรคในการสื่อสาร
6. อื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - สังคมทั่วไปให้ความสำคัญแก่วิชาภาษาไทยน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ อันเป็นผลต่อค่านิยมของนักเรียน - สภาพแวดล้อม สิ่งพิมพ์ และการใช้ภาษาที่ไม่ระมัดระวังโดยทั่วไปมีส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนรู้ภาษาไทยผิดพลาด

ตาราง 3 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาไทย ท. 503 และ ท. 504 เมื่อเทียบกับก่อนเรียน
จำแนกตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

จุดประสงค์	ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม จำแนกตามกลุ่มย่อย		
1. ความสามารถในการฟังและเข้าใจในสิ่งที่ฟัง	กลุ่ม 1	ดีขึ้น	พอใจ
	กลุ่ม 2	ดีขึ้น	พอใจ
	กลุ่ม 3	ดีขึ้น	พอใจ
2. ความสามารถในการพูดและเข้าใจสิ่งที่พูด	กลุ่ม 1	ดีขึ้นมาก	พอใจ
	กลุ่ม 2	ดีขึ้นมาก	พอใจ
	กลุ่ม 3	ดีขึ้น	พอใจ
3. ความสามารถในการอ่านและเข้าใจสิ่งที่อ่าน	กลุ่ม 1	ดีขึ้นเล็กน้อย	พอใจ
	กลุ่ม 2	ดีขึ้น	พอใจ
	กลุ่ม 3	ดีขึ้น	พอใจ
4. ความสามารถในการเขียนและเข้าใจสิ่งที่เขียน	กลุ่ม 1	ไม่ดีขึ้น	ไม่พอใจ
	กลุ่ม 2	ไม่ดีขึ้น	ไม่พอใจ
	กลุ่ม 3	-	ไม่พอใจ
5. ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย เช่น ประวัติของภาษา เสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ ความหมาย ฯลฯ	กลุ่ม 1	ดีขึ้นปานกลาง	-
	กลุ่ม 2	ดีขึ้น	ไม่พอใจ
	กลุ่ม 3	-	ไม่พอใจ
6. ความสามารถใชภาษาได้เหมาะสมกาลเทศะ และบุคคล	กลุ่ม 1	ดีขึ้นปานกลาง	-
	กลุ่ม 2	ดีขึ้นปานกลาง	-
	กลุ่ม 3	-	ไม่พอใจ
7. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	กลุ่ม 1	ดีขึ้นปานกลาง	-
	กลุ่ม 2	ดีขึ้นปานกลาง	-
	กลุ่ม 3	-	ไม่พอใจ
8. ความสามารถคิดและมีวิจารณ์อย่างสมเหตุสมผล	กลุ่ม 1	ดีขึ้นปานกลาง	-
	กลุ่ม 2	ค่อนข้างดี	-
	กลุ่ม 3	-	ไม่พอใจ

ตาราง 3 (ต่อ)

จุดประสงค์	ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม จำแนกตามกลุ่มย่อย		
9. ความสามารถในการจับใจความสำคัญของข้อความที่ฟังและพูด	กลุ่ม 1	ดีขึ้น	พอใจ
	กลุ่ม 2	ดีขึ้นพอสมควร	-
	กลุ่ม 3	-	ไม่พอใจ
10. ความสามารถสรุปประเด็นใจความสำคัญจากข้อความที่อ่านและเขียน	กลุ่ม 1	ดีขึ้น	พอใจ
	กลุ่ม 2	ดีขึ้นบ้าง	-
	กลุ่ม 3	-	-
11. ความรู้สึกรักและภาคภูมิใจในวิชาภาษาไทย	กลุ่ม 1	-	-
	กลุ่ม 2	เพิ่มขึ้นน้อย	-
	กลุ่ม 3	-	พอใจ
12. ความชอบและเห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย	กลุ่ม 1	-	พอใจ
	กลุ่ม 2	ดีขึ้นมาก	-
	กลุ่ม 3	-	พอใจ
13. ความสามารถใช้ภาษาไทยให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ	กลุ่ม 1	ดีขึ้นพอสมควร	-
	กลุ่ม 2	-	-
	กลุ่ม 3	-	พอใจ

ตาราง 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพนอกเหนือจากการสอนปกติ

1. จัดให้มีศูนย์ผลิตอุปกรณ์การสอนภาษาไทย และใช้สื่อทัศนศึกษาช่วยในการสอน เช่น การใช้ วีดิโอ สไลด์ เทป เป็นต้น
2. การจัดทำห้องปฏิบัติการทางภาษา และห้องสมุดภาษาไทย
3. จัดทำชุดการสอนเสริม
4. จัดนิทรรศการเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย
5. จัดกิจกรรมนอกสถานที่